ಪ್ರಾರ್ಥನೆ

ತೋಟಕಾಷ್ಟಕಮ್

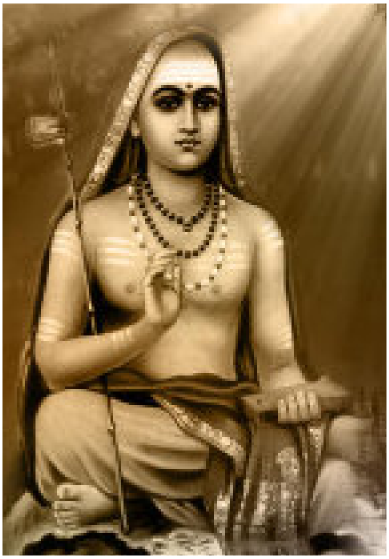

ವಿದಿತಾಖಿಲಶಾಸ್ತ್ರಸುಧಾಜಲಧೇ
ಮಹಿತೋಪನಿಷತ್ಕಥಿತಾರ್ಥನಿಧೇ ।
ಹೃದಯೇ ಕಲಯೇ ವಿಮಲಂ ಚರಣಂ
ಭವ ಶಂಕರದೇಶಿಕ ಮೇ ಶರಣಮ್ ॥ ೧ ॥

ಸಕಲ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಸಾರಾಮೃತವನ್ನು ತಿಳಿದ ಜ್ಞಾನನಿಧಿಯೆ, ಮಹಿಮಾನ್ವಿತವಾದ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ಲೋಕಕ್ಕೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ ನಿನ್ನ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಚರಣವನ್ನು ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಿಸುವೆನು. ಶಂಕರ ಗುರುವರನೆ, ನೀನೇ ನನಗೆ ಆಸರೆ.

ಕರುಣಾವರುಣಾಲಯ ಪಾಲಯ ಮಾಂ
ಭವಸಾಗರದುಃಖವಿದೂನಹೃದಮ್ ।
ರಚಯಾಖಿಲದರ್ಶನತತ್ತ್ವವಿದಂ
ಭವ ಶಂಕರದೇಶಿಕ ಮೇ ಶರಣಮ್ ॥ ೨ ॥

ಕರುಣಾಸಾಗರನೇ, ಭವಸಾಗರದ ದುಃಖದಿಂದ ನಲುಗಿ ಹೋದ ಹೃದಯವುಳ್ಳ ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು. ನನ್ನನ್ನು ಸರ್ವದರ್ಶನಗಳ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಬಲ್ಲವನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡು. ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಶಂಕರನೇ, ನೀನೇ ನನಗೆ ಆಸರೆ.

ಭವತಾ ಜನತಾ ಸುಹಿತಾ ಭವಿತಾ
ನಿಜಬೋಧವಿಚಾರಣಚಾರುಮತೇ ।
ಕಲಯೇಶ್ವರಜೀವವಿವೇಕಮಿದಂ
ಭವ ಶಂಕರದೇಶಿಕ ಮೇ ಶರಣಮ್ ॥ ೩ ॥

ಜನತೆಯ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವ ನಿನ್ನಿಂದ ಲೋಕಹಿತವುಂಟಾಗುವುದು. ನಮ್ಮ ಮೂಲಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಮಂಥಿಸಿದ ಸುಂದರ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳ ಗುರುವೆ, ಜೀವ ಹಾಗೂ ಈಶ್ವರದ ನಡುವಿನ ಅಂತರ್ಯವನ್ನರಿತ ನಿನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುವೆನು. ಶಂಕರ ಗುರುವರನೆ, ನೀನೇ ನನಗೆ ಆಸರೆ.

ಭವ ಏವ ಭವಾನಿತಿ ಮೇ ನಿತರಾಂ
ಸಮಜಾಯತ ಚೇತಸಿ ಕೌತುಕಿತಾ ।
ಮಮ ವಾರಯ ಮೋಹಮಹಾಜಲಧಿಂ
ಭವ ಶಂಕರದೇಶಿಕ ಮೇ ಶರಣಮ್ ॥ ೪ ॥

ನೀನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶಂಕರ(ಶಿವ)ನೇ ಎಂದು ನನ್ನ ಮನದಲ್ಲಿ ಸುದೃಢವಾದ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ನನ್ನ ಮೋಹಮಹಾಸಾಗರವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡು. ಶಂಕರನೆ, ನೀನೇ ನನಗೆ ಆಸರೆ.

ಸುಕೃತೇಽಧಿಕೃತೇ ಬಹುಧಾ ಭವತೋ
ಭವಿತಾ ಸಮದರ್ಶನಲಾಲಸತಾ ।
ಅತಿ ದೀನಮಿಮಂ ಪರಿಪಾಲಯ ಮಾಂ
ಭವ ಶಂಕರದೇಶಿಕ ಮೇ ಶರಣಮ್ ॥ ೫ ॥

ಪುಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತರಾದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನಿನ್ನ ದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ತೀವ್ರವಾದ ಹಂಬಲವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಶಂಕರ ದೇಶಿಕನೇ, ಅತ್ಯಂತ ದೀನನಾದ ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು . ನೀನೇ ನನಗೆ ಆಸರೆ.

ಜಗತೀಮವಿತುಂ ಕಲಿತಾಕೃತಯೋ
ವಿಚರಂತಿ ಮಹಾಮಹ ಸಚ್ಛಲತಃ ।
ಅಹಿಮಾಂಶುರಿವಾತ್ರ ವಿಭಾಸಿ ಗುರೋ
ಭವ ಶಂಕರದೇಶಿಕ ಮೇ ಶರಣಮ್ ॥ ೬ ॥

ಜಗತ್ತನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಲೀಲೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ನೀನು ಮಹಾ ತೇಜಸ್ವಿ ಜನರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವೆ. ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನಿಲ್ಲ ಎಂಬುದೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ನೀನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶಂಕರನೇ ಆಗಿರುವೆ. ನೀನೇ ನನಗೆ ಆಸರೆ.

ಗುರುಪುಂಗವ ಪುಂಗವಕೇತನ ತೇ
ಸಮತಾಮಯತಾಂ ನ ಹಿ ಕೋಽಪಿ ಸುಧೀಃ ।
ಶರಣಾಗತವತ್ಸಲ ತತ್ತ್ವನಿಧೇ
ಭವ ಶಂಕರದೇಶಿಕ ಮೇ ಶರಣಮ್ ॥ ೭ ॥

ಗುರುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠನೆ, ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದವರ ಮುಂದಾಳು ನೀನು. ಯಾವ ಜ್ಞಾನಿಯೂ ನಿನ್ನ ಸಮಾನರಾಗಲಾರರು. ಶರಣಾಗತ ವತ್ಸಲನೆ, ತತ್ತ್ವಗಳ ನಿಧಿಯೇ, ಶಂಕರನೇ, ನೀನೇ ನನಗೆ ಆಸರೆ.

ವಿದಿತಾ ನ ಮಯಾ ವಿಶದೈಕಕಲಾ
ನ ಚ ಕಿಂಚನ ಕಾಂಚನಮಸ್ತಿ ಗುರೋ ।
ದ್ರುತಮೇವ ವಿಧೇಹಿ ಕೃಪಾಂ ಸಹಜಾಂ
ಭವ ಶಂಕರದೇಶಿಕ ಮೇ ಶರಣಮ್ ॥ ೮ ॥

ನನ್ನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಶುದ್ಧಜ್ಞಾನದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಅಂಶವೂ ಇಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸಂಪತ್ತು ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಗುರುವೇ, ಬೇಗನೆ ನಿನ್ನ ಸಹಜ ಸ್ವಭಾವವಾಗಿರುವ ಕೃಪೆಯನ್ನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಹರಿಸು. ನನಗೆ ನೀನೇ ದಿಕ್ಕು. ಶಂಕರ ಗುರುವೇ, ನೀನೇ ನನಗೆ ಆಸರೆ.

— ತೋಟಕಾಚಾರ್ಯ